

ACTIVITATS DIDÀCTIQUES

Saps què?

MUSEU de MOIÀ-COVES del TOLL

Saps què?

PROGRAMA D'ACTIVITATS DIDÀCTIQUES

Ens complau presentar la oferta d'activitats didàctiques. El nostre projecte didàctic és el fruit d'anys d'intens treball en l'àmbit de la divulgació dels recursos patrimonials del municipi de Moià. Aquesta tasca, iniciada el 1994, ha convertit al patrimoni moianès en un gran reclam per a centenars d'escoles catalanes que, any rere any, visiten el nostre municipi en busca d'una oferta lúdica i cultural de qualitat.

La nostra aposta: Conjugar natura i cultura, passat i present, continguts i emocions, i establir un pont d'enllaç entre el que hem estat i el que podem arribar a ser.

Gràcies per la vostra confiança.

PARC PREHISTÒRIC DE LES COVES DEL TOLL

ON ESTEM/ ACCESSOS

Per la carretera N-141 C, a uns 6 Km. de la cruïlla de Mojà en direcció a Vic, prop del punt quilomètric 32, hi ha un trencant a mà dreta que ens aproparà a les Coves del Toll (està indicat)

És una pista veïnal asfaltada que permet bé el pas de vehicles convencionals i d'autocars.

Els vehicles poden aparcar a uns 50 m. de la Cova (abans de travessar la riera).

Es recomana l'ús d'autocars de menys de 14 m. de llargada i amb suspensió dinàmica.

HORARIS

VISITES PARTICULARS

Horari d'estiu (17 de març al 11 de desembre)

Dissabtes i diumenges: Obertes de 10:30 a 14:00h i de 15:00 a 18:30h.

Festius, ponts, vacances escolars de Setmana Santa, i diari de 1 de juliol al 31 d'agost: Obertes de 10:30 a 14:00h

Horari d'hivern (12 de desembre al 13 de març)

Dissabtes i diumenges, festius i ponts: Obertes de 10:30 a 14:00h

*Última visita 45 min. abans de tancar.

Tancat: 24, 25, 26, 31 de desembre i 1, 5 i 6 de gener.

VISITES GRUPS I ESCOLARS:

Tota la setmana prèvia reserva. Possibilitats:

- Visita guiada a la Cova del Toll
- Visita guiada a la Cova del Toll i tallers didàctics.

INDEX

ACTIVITATS I SERVEIS

Presentació	2	Taller del Maquillatge facial	18
Informació d'interès Museu de Moià	3	Taller de Ceràmica prehistòrica	19
Informació d'interès Coves del Toll	4	Taller dels "Detectius del passat"	20
Index	5,6	ACTIVITATS HISTÒRIA	
Coves del Toll	7	Visita Museu de Moià	21,22
Vine a viure un dia prehistòric al Toll	8	Visita al Casc antic de Moià	23
A tenir en compte	9	Taller de "Retorn al 1714"	24
Graella d'activitats	10	Taller d'heràldica " L'escut una identitat"	25
ACTIVITATS PREHISTÒRIA		Gimcana "el Codi Modilius"	25
Visita a les Coves del Toll	11,12	Taller dels "Metges de l'art"	26
Taller "Explicació prehistòrica"	13	ACTIVITATS MEDI NATURAL	
Taller del Brunzidor	14	Taller "El riu que riu"	27
Taller de Tatuatge amb henna	15	Taller "Tastem les pedres"	27
Taller de Danses prehistòriques	15	Taller dels sentits	28
Taller del Penjoll prehistòric	16	Turisme ornitològic	29
Taller del Sarró	16	Les plantes medicinals	29
Taller del Foc a la Prehistòria	17	La vegetació a les coves	30
Taller de la Cacera a la Prehistòria	17	Ruta naturalística i fotogràfica	30

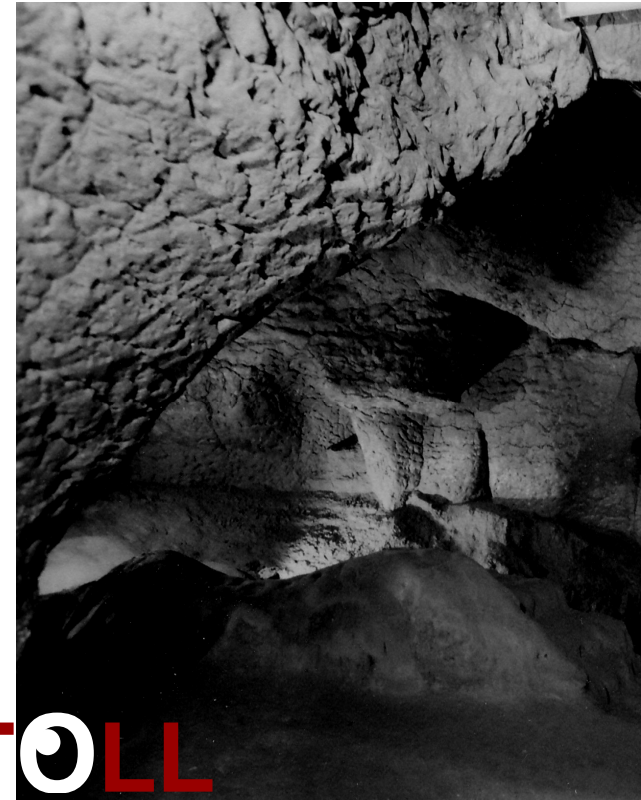
Emplaçades al Municipi de Moià, a la comarca del Moianès, les Coves del Toll estan considerades com un dels conjunts càrstics més bells de tota Catalunya. L'aigua que ha transitat durant milers d'anys ha anat treballant les parets de la cova, dotant-les de belles i capricioses formes que fàcilment pogueren haver sortit de l'imaginari arquitectònic més gaudinià.

Les excavacions arqueològiques realitzades a les Coves del Toll han convertit aquest jaciment en un dels més rics, a nivell internacional, en restes d'animals prehistòrics, guanyant-se a pols l'apel·latiu del "palau de la fauna quaternària".

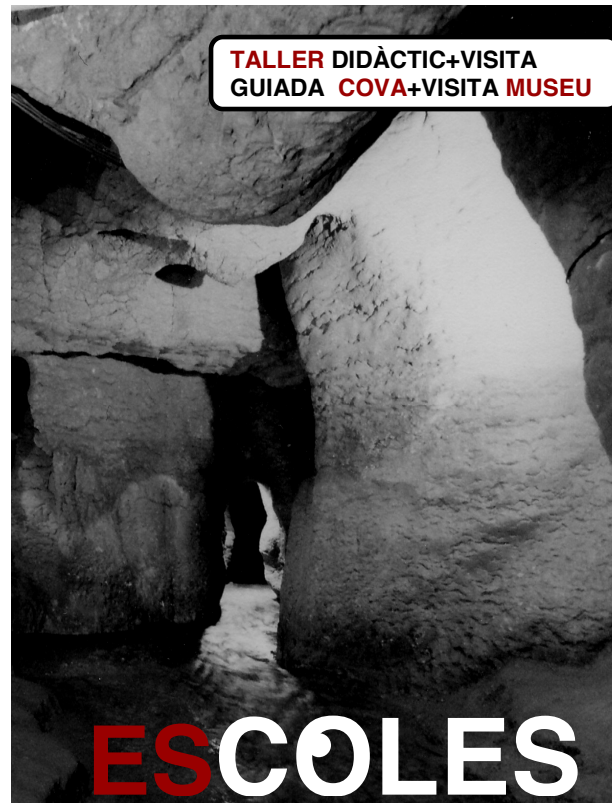
Parlar del Parc Prehistòric de les Coves del Toll també és parlar de natura; 4,5 hectàrees forestals, coves com les Toixoneres, la Balma de la Surgència i la Cova Morta, el poblat prehistòric, salts d'aigua, afloraments de calcàries coral·lines, gresos, conglomerats i tot emmarcat per un meravellós bosc de roure martinenc amb boix i combinat amb vegetació de Ribera del Torrent del Mal.

Sentireu el batec d'una cova viva!

COVES DEL TOLL

**TALLER DIDÀCTIC+VISITA
GUIADA COVA+VISITA MUSEU**

VINE A VIURE UN DIA PREHISTÒRIC AL TOLL

Activitat que us permetrà apropar-vos a la prehistòria en primera persona tot gaudint de la visita a les Coves del Toll, al Museu Arqueològic de Moià i realitzant un taller de temàtica prehistòrica.

ACTIVITATS INCLOSES:

- Visita guiada a la Cova del Toll
- Explicació sobre l'evolució humana
- Taller didàctic
- Visita a la rèplica d'un poblat prehistòric
- Visita d'acompanyament al Museu Arqueològic i Paleontològic de Moià

Nivell: infantil, primària, secundària, universitaris, adults i 3ª edat
Durada: 2 hores (visita cova+tallers) + 1 hora (desplaçament+ Museu)

Material: materials didàctics i dossier de treball per l'alumne(pdf)
Lloc: Parc Prehistòric de les Coves del Toll

Cal **concertar** prèviament l'activitat, telf. **93 820 91 34/ 93 820 85 35/ 93 830 01 43**

El **lloc de trobada** és el pàrquing de les **Coves del Toll**.

L'hora recomanada d'inici de l'activitat són les 10 del matí. Pel bon funcionament de l'activitat es prega puntualitat.

En arribar us rebrà un **monitor-guia** que us acompanyarà al llarg de la vostra estada.

El **contingut** de les activitats **ve determinat pel nivell del grup**, els nostres guies i monitors s'adaptaran a les necessitats específiques requerides.

Els grups de visita/taller són d'un **màxim de 30-35 alumnes per monitor**.

La **temperatura** de la cova és d'uns **13°-15°** (dins fa fresca).

Cal portar **roba i calçat adequat** (els hiverns són rigorosos).

Es recomana l'ús **d'autocars de menys de 14 m.** de llargada i amb suspensió dinàmica.

El Museu i les Coves **són accessibles** per a **persones amb mobilitat reduïda**. La Cova és una experiència única per persones amb discapacitats visuals.

ATENCIÓ: En cas de pluja o fred intens pot ser impossible la realització d'algun dels tallers.

Oferim dos tipus d'activitats:

TALLER DIDÀCTIC +VISITA GUIADA COVA+VISITA D'ACOMPANYAMENT MUSEU

El matí didàctic per excel·lència. Aquesta modalitat d'activitat permet tenir tots els alumnes actius al llarg del matí, establint-se una roda d'activitats entre cova i tallers.

VISITA GUIADA COVA+VISITA D'ACOMPANYAMENT MUSEU

Coneix la prehistòria tot visitant la Cova del Toll i descobrint totes les troballes arqueològiques i paleontològiques exposades al Museu Municipal de Moià

A TENIR EN COMPT

ÀMBIT	TIPUS	ACTIVITAT	INFANTIL	PRIMÀRIA			ESO	BATXLLERAT
				I	M	S		
PREHISTÒRIA	Visita	Coves del Toll						
	Taller	Explicació prehistòrica						
	Taller	El "bronzidor"						
	Taller	Tatuatge amb henna						
	Taller	Dances prehistòriques						
	Taller	Penjoll prehistòric						
	Taller	Fem un Sarró						
	Taller	El foc a la prehistòria						
	Taller	La cacera a la prehistòria						
	Taller	Maquillatge facial						
	Taller	La ceràmica prehistòrica/Venus						
	Taller	Detectius del passat						
	Taller	Taller dels Sentits						
	HISTÒRIA	Visita	Museu de Moià					
Visita		Nucli Antic						
Taller		Retorn al 1714						
Taller		L'escut una identitat						
Taller		Gimcana "El Codi Modilius"						
Taller		Els metges de l'art						
MEDI NAT.	Taller	El riu que riu						
	Taller	Tastem les pedres						
	Taller	Turisme ornitològic						
	Taller	Les plantes medicinals						
	Taller	La vegetació a les coves						
	Taller	Ruta naturalística i fotogràfica						

Activitats amb més acceptació

GRAELLA D'ACTIVITATS

Com tota descoberta, la troballa de la Cova del Toll té una història envoltada d'un bon punt de misteri i aventura. És creença popular que durant el segle XVIII un tal Sr. Vallès i el seu criat van descobrir una petita entrada secundària de la cavitat, endinsant-se en les seves profunditats. Degué ser una experiència increïble. Imagina't: "De mica en mica, pas rere pas, els seus ulls s'anaven acostumant a la foscor trencada per la tènue llum d'una torxa, endinsant-se, cada cop més, en les profunditats de la Història". 100.000 anys separaven la primera ocupació humana de la cova d'aquella intrèpida incursió feta pel senyor Vallès i el seu criat.

Durant molt de temps la cova tornà a caure en l'oblit, essent esporàdicament visitada per algun caçador de les contrades. Però la màgia de la cova necessitava ser redescoberta. D'aquesta manera, ben entrat el segle XX, un grup d'espeleòlegs decidí iniciar una sèrie d'expedicions i estudis que acabarien obrint definitivament aquest pont cap al passat que són les Coves del Toll.

VISITA

VISITA A LES CAVES

El complex càrstic de les Coves del Toll compta amb dos dels jaciments arqueològics i paleontològics més importants de tota Europa. Estem parlant de la Cova de les Toixoneres i de la Cova del Toll. En l'actualitat, únicament és permès l'accés a la galeria Sud de la Cova del Toll, ja que les Toixoneres estan essent excavades i estudiades per un prestigiós equip d'arqueòlegs de l'IPHES.

La cova és una singularitat geològica, la seva visita ens permet conèixer les entranyes d'un escull de coralls fossilitzat de fa 38 milions d'anys. També és un sistema càrstic actiu i en creixement, per on circula de forma intermitent un riu d'aigua subterrani a la part que no és jaciment.

Submergeix-te a la Prehistòria!

A qui s'adreça: infantil, primària, secundària, universitaris i adults
Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-
Recorregut: 190 metres. Accessibles a peu plà i amb cadira de rodes
Inclou: guia i accés al Museu de Moia

EXPLICACIÓ PREHISTÒRICA

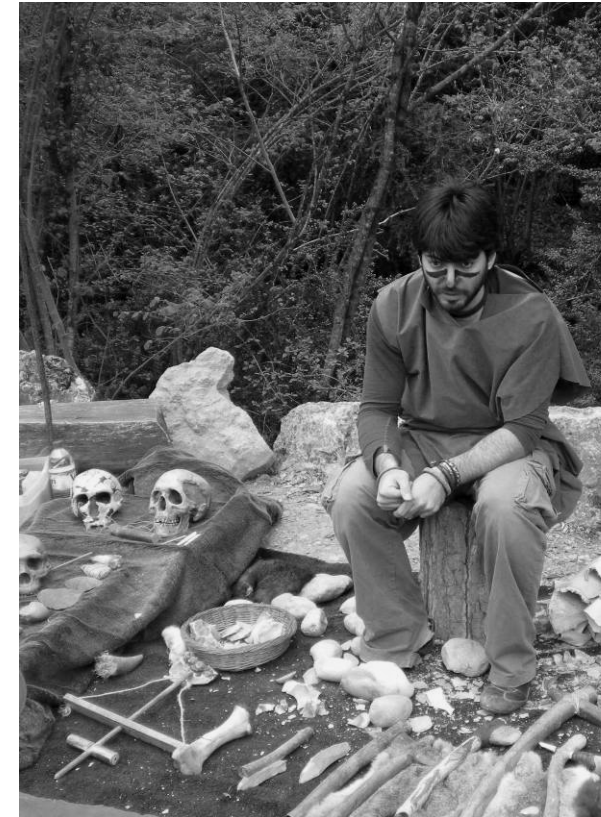
Quines espècies d'humans vivien a la cova? Com vivien? Com fabricaven les seves eines? Com encenien foc? Quins materials utilitzaven? Aquestes són algunes de les preguntes que trobaran resposta en el taller de "L'explicació prehistòrica".

Gràcies a totes les reproduccions arqueològiques que sustenten l'explicació l'alumne veurà en directe moltes de les coses tractades a classe. Sens dubte, el complement perfecte per gaudir d'un matí prehistòric.

A qui s'adreça: infantil, primària, secundària, universitaris i adults

Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-

Inclou: monitor

TALLER DEL BRUNZIDOR

Tornes d'un dur dia de cacera, vols que la teva tribu vagi preparant les brases per coure uns bons bistecs de mamut, fiques la mà al sarró i t'adones que falten milers d'anys per que s'inventi el telèfon mòbil. Com t'ho faràs per comunicar-te a distància? La resposta es diu "Brunzidor".

Al fer voltar el "brunzidor" aquest emet un brunzit audible a centenars de metres de distància. Durant el taller es polirà el brunzidor utilitzant pedres sorrenques per, posteriorment, passar a decorar-lo amb pigments naturals, i emportar-te'l a casa!

Tecnologia, primeres matèries, pigments naturals, art i música en la Prehistòria: el "Brunzidor".

A qui s'adreça: primària, secundària, universitaris i adults

Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-

Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

TALLER DEL TATUATGE AMB HENNA

Recentment pírcings, dilatacions i tatuatges inunden la nostra societat com si això fos un paradigma de modernitat. Ben al contrari del que puguem pensar aquestes formes de decoració corporal ens han estat acompanyant des de temps immemorials.

Aquest taller es centra en el món dels tatuatges prehistòrics, aprofundint en el seu simbolisme i en les tècniques d'elaboració. Tots els participants podran decorar la seva pell utilitzant la henna, un tint natural, utilitzat des de temps ancestrals...

A qui s'adreça: infantil, primària, secundària, universitaris i adults

Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-

Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

TALLER DE DANSES PREHISTÒRIQUES

Vine a dansar amb els ritmes ancestrals de les Coves del Toll. Fica't en la pell del cap de la tribu, el xaman i el gran guerrer i fes que tota la teva tribu balli entonant la cançó de l'ós.

Aquest taller va adreçat als més menuts que, entre dansa i dansa, aprendran la funció social dels balls durant la Prehistòria.

A qui s'adreça: infantil i primària

Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-

Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

TALLER DEL PENJOLL PREHISTÒRIC

Els nostres avantpassats eren molt presumits. Petxines, dents d'animal, pedres treballades o ossos formaven part de collarets, arracades i braçalets, embellint-los i donant informació sobre la seva persona. A partir d'una secció d'un os de bou elaborarem un penjoll tot passant un fil vegetal; ah, i ens l'emportarem a casa!

A qui s'adreça: infantil i primària
Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-
Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

* Aquest taller es pot combinar amb el Taller de maquillatge facial

TALLER DEL SARRÓ PREHISTÒRIC

Els nostres avantpassats eren grans caçadors. Els animals que caçaven els abastien d'un bon número de matèries primeres. Ossos, tendons, dents, budells o pell eren utilitzats pels homes prehistòrics per fabricar alguns dels seus estris quotidians...En aquest taller podràs fabricar un útil sarró de pell molt semblant als utilitzats durant la Prehistòria; ah, i te l'emportares a casa!
Afanya't, la moda dels sarrons prehistòrics arriba a Catalunya!

A qui s'adreça: primària: cicle mitjà i superior
Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-
Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

* Per tal d'evitar al·lèrgies utilitzarem una pell sintètica.

TALLER DEL FOC A LA PREHISTÒRIA ★

Taller que pretén aproximar al visitant a les diferents tècniques d'encesa de foc existents a la Prehistòria. Durant el taller, un dels nostres monitors realitzarà una demostració d'encesa de foc utilitzant alguna de les tècniques ideades durant la Prehistòria, per més tard, passar el relleu als assistents que ho vulguin provar. Una activitat altament recomanable amb una bona dosi d'autenticitat.

El format del taller està pensat per oferir al visitant una visió teòrica-pràctica de l'encesa de foc a la Prehistòria. Aprendre a fer servir un encenedor prehistòric

A qui s'adreça: primària: cicle mitjà, secundària, universitaris i adults

Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-

Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

TALLER DE LA CACERA A LA PREHISTÒRIA ★

Durant l'activitat podreu tirar amb arc i amb propulsor i sentir-vos caçadors prehistòrics per un dia. Podreu caçar l'ós i el cérvol que s'amaguen a les coves?

El taller està pensat com un complement lúdic a la visita a les Coves del Toll i al Museu Arqueològic de Moia.

A qui s'adreça: primària, secundària, universitaris i adults

Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-

Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

TALLER DE MAQUILLATGE FACIAL

Has somiat algun cop amb ficar-te dins la pell d'un home prehistòric? Aquest taller és el que estaves buscant! Aprèn com es feien les pintures a la prehistòria i pinta't la cara amb els colors de la teva tribu. Ja veuràs quan arribis a casa, no et coneixeran!

A qui s'adreça: infantil, primària, secundària, universitaris i adults

Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-

Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

* Aquest taller es pot combinar amb el Taller del penjoll

TALLER DE CERÀMICA PREHISTÒRICA

Amb l'arribada del Neolític i de les noves estratègies de subsistència que se'n deriven, les comunitats humanes guanyaran en sedentarisme, adaptant la seva tecnologia a aquesta nova forma de viure. Els recipients, fins el moment fets amb pell o fibres vegetals, donaran pas a nous útils ceràmics molt més resistents i perdurables. En aquest taller l'alumne elaborarà un recipient amb argila utilitzant les tècniques d'elaboració i decoració de l'època. El resultat: Una carmanyola prehistòrica que podràs endur-te a casa!

A qui s'adreça: infantil, primària i ESO
Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-
Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

DETECTIUS DEL PASSAT

Aquest taller pretén aproximar als assistents al procés d'excavació arqueològica, tot excavant la simulació d'un jaciment arqueològic, dins del qual trobaran restes de ceràmiques, estris lítics, ossos, tots ells vestigis d'èpoques passades.

A qui s'adreça: primària: cicle mitjà, ESO, batxillerat i universitaris

Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 25/30-

Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

MUSEU DE MOIÀ

L'actual Museu de Moià fou la casa on va néixer Rafel de Casanova, Conseller en cap de la Ciutat de Barcelona i heroi de la defensa d'aquesta durant el setge de la ciutat per part de les tropes borbòniques el 1714. A partir del segle XIX la casa mantingué sempre un caràcter semipúblic. Fou utilitzada alternativament com a quarter per tropes franceses i espanyoles durant les guerres napoleòniques, fou seu de l'ajuntament de la vila i fou utilitzada durant llargs períodes com a residència de sacerdots membres de la Comunitat de Preveres de Moià. Fou també escola i ja en el segle XX seu de la Lliga de Defensa de l'Arbre Fruiter (1905) de la Caixa Rural i d'Estalvis de Moià (1909), del Centre de Cultura Popular, de l'Institut de Cultura de la Dona (1935) i finalment seu del Museu de Moià a partir de 1935. Actualment acull dues exposicions permanents, dedicades a l'il·lustre figura de Rafel de Casanova/ Guerra de Successió i a les restes arqueològiques i paleontològiques recuperades al municipi.

Es pot visitar el Museu per lliure o amb d'una visita conduïda per un dels nostres guies.

Museu i Coves, Coves i Museu, dos equipaments amb un mateix esperit.

A qui s'adreça: infantil, primària, secundària, universitats, adults i 3ª edat.

Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 50-

Durada: 45 min/grup

Inclou: guia, dossier professor i alumne

VISITA

VISITA AL NUCLI ANTIC

Coneix el poble que va veure néixer personatges tan il·lustres com Rafel de Casanova, el tenor Francesc Viñas o la companyia teatral de la Fura dels Baus.

Un poble amb solera. Parts de l'antiga muralla medieval que protegia la vila, una església barroca amb un campanar majestuós, palauets i cases benestants que fan goig, cases modernistes dels primers estiuejants de finals del segle XIX, uns magnífics jardins modernistes...

Vols alguna raó més per visitar Moià?

A qui s'adreça: infantil, primària, secundària, universitaris, adults i 3ª edat

Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 25-

Durada: 45 min/grup

Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

RETORN AL 1714

Descobriu la Guerra de Successió, en Rafel Casanova, la seva família i la Societat de l'època tot jugant a un joc de Rol.

Mitjançant diferents escenes que pogueren haver succeït al segle XVIII els participants ficaran a prova els seus coneixements polítics, socials i culturals de l'època. Un dels nostres monitors farà de mestre de cerimònies, guiant en tot moment l'acció d'aquest joc trepidant que, un cop comença mai saps com acaba.

Sigues protagonista de la Història!

A qui s'adreça: Secundària, universitaris i adults

Nombre d'alumnes: 30 alumnes -estructura: grups 15-

Durada: 2 hores (Joc de rol + visita guiada al Museu)

Inclou: monitor, dossier de treball, vestuari i visita guiada al museu (Expo. 1714)

L'ESCUT UNA IDENTITAT

Per què son daurats els escuts? Per què s'hi representen lleons? Per què uns tenen corones i d'altres cascs de cavallers? Descobriu la figura de Rafel Casanova i La Guerra de Successió. En el taller es treballarà el llenguatge de l'heràldica, i cadascú confeccionarà el seu propi escut per endur-se'l a casa.

A qui s'adreça: primària: cicle mitjà, secundària i adults
Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 25-
Durada: 2 hores (taller+ visita guiada al Museu)
Inclou: monitor, materials necessaris pel taller i visita guiada

GIMCANA "EL CODI MODILIUS"

Enigmes, pistes amagades a edificis i tot un poble per descobrir, una lluita contrarellotge que només els més hàbils conclouran.

No t'oblidis de preguntar als moianesos!
Seràs tu el nostre Sherlock Holmes?

A qui s'adreça: primària: cicle mitjà i ESO
Nombre d'alumnes: Grup classe
Durada: 45min/grup
Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

METGES DE L'ART

Sabeu com treballa un restaurador de materials arqueològics? Quines eines fa servir? Et taller dels "Metges de l'art" us proporcionarà els coneixements necessaris per poder entendre aquesta feina. Descobrireu tots els secrets d'aquesta apassionant professió tot visitant el laboratori de restauració del Museu i exercint de "metges" d'un plat ceràmic malmès que haureu de reconstruir i restaurar per endur-vos-el a casa.

Els pares mai més notaran que heu trencat el cavallet de porcellana! Afanyeu-vos, el taller de restauració us espera!

A qui s'adreça: primària, secundària, universitaris i adults
Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 25-
Durada: 2 hores (visita Museu+taller+ visita àrea restauració)
Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

EL RIU QUE RIU -Secrets de l'aigua-

Descobriu la gran biodiversitat que amaga el Torrent del Mal i el riu subterrani de les Coves del Toll gràcies a aquesta activitat. Gambes i cargols d'aigua dolça, algues, sabateres...un munt de petits animalons que viuen a les cristal·lines aigües del torrent.

Ja tens la lupa a punt per descobrir-los!

A qui s'adreça: primària, secundària i adults

Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 25-

Durada: 3 hores (taller + visita cova) + (desplaçament+ Museu)

Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

TASTEM LES PEDRES!

Fes de geòleg per un dia. Mesurar una secció estratigràfica, saber distingir diferents tipus de roques i fòssils, visitar un carst i entendre com es forma són algunes de les coses que podreu aprendre amb el taller de geologia. Aquest itinerari geològic inclou, a més de la realització d'un taller, la visita guiada a les Coves del Toll, al Museu de Moià i un quadern de treball.

A qui s'adreça: infantil, primària, secundària, universitaris i adults

Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 25-

Durada: 3 hores (visita cova+taller) + (desplaçament+ Museu)

Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

TALLER DELS SENTITS

Els sentits eren quelcom molt necessari per poder sobreviure durant la prehistòria. Olorar, tocar, tastar, veure o sentir, marcaven la diferència entre un fruit verinós i un comestible, entre una carn en bon estat i un altra feta malbé, en resum, marcaven la diferència entra la vida i la mort.

En el taller dels sentits et proposem que aguditzis els sentits de l'olfacte i del tacte i que descobreixis els enigmes amagats dins de les nostres caixes misterioses. Seràs capaç de fer-ho?

A qui s'adreça: TOTS els cicles formatius

Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-
Durada: 3 hores (taller + visita cova) + (desplaçament+ Museu)

Inclou: monitor i materials necessaris pel taller

TURISME ORNITOLÒGIC A LES COVES DEL TOLL

Itinerari que ens permetrà descobrir les principals espècies d'ocells que viuen a l'espai natural del Moianès. Es pot adaptar als diferents nivells de coneixement que tingui el grup.

A qui s'adreça: TOTS els cicles formatius
Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-
Durada: 3 o 4 hores (ruta + visita cova) + (desplaçament+ Museu)
Inclou: monitor i materials necessaris per l'activitat

LES PLANTES MEDICINALS DE LES COVES DEL TOLL

Aquesta ruta ens permetrà caminar sota l'ombra dels boscos que hi ha al voltant de les Coves del Toll i anar fent parades amb explicacions d'una botànica experta en vegetació del Moianès. Els continguts de les explicacions es poden adaptar als interessos de cada grup i als coneixements que ja tinguin prèviament sobre el tema.

A qui s'adreça: TOTS els cicles formatius
Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-
Durada: 3 o 4 hores (ruta + visita cova) + (desplaçament+ Museu)
Inclou: monitor i materials necessaris per l'activitat

LA VEGETACIÓ PREHISTÒRICA I LA VEGETACIÓ ACTUAL

Aquesta ruta ens permetrà caminar sota l'ombra dels boscos que hi ha al voltant de les Coves del Toll i anar fent parades amb explicacions d'una botànica experta en vegetació del Moianès. Els continguts de les explicacions es poden adaptar als interessos de cada grup.

A qui s'adreça: TOTS els cicles formatius
Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-
Durada: 3 o 4 hores (ruta + visita cova) + (desplaçament+ Museu)
Inclou: monitor i materials necessaris per l'activitat

RUTA NATURALÍSTICA I FOTOGRÀFICA PER LES COVES DEL TOLL

La ruta ens permetrà descobrir i fotografiar la diversitat de boscos i plantes que es troben propers a les Coves del Toll. Seguint el tram de riera hi trobarem densos boscos mixtes de roures i pi roig, barrejats amb arbres típics de riera i arbres caducifolis que agafen boniques tonalitats rogenques a la tardor. A la banda soleia trobarem vegetació típicament mediterrània i plantes aromàtiques. A la primavera podrem observar i fotografiar algunes espècies d'orquídies i altres plantes de bonics colors.

A qui s'adreça: TOTS els cicles formatius
Nombre d'alumnes: il·limitat -estructura: grups 30/35-
Durada: 3 hores (ruta+ visita cova) + (desplaçament+ Museu)
Inclou: monitor i materials necessaris per l'activitat

ALTRES **ACTIVITATS**

Mercat escolar de la Prehistòria (meitats de maig)

Durant la setmana del dia internacional dels museus oferim aquesta activitat especial per les escoles. Al llarg de 9 tallers didàctics us anireu endinsant, mica en mica, en la prehistòria, acabant d'arrodonir l'experiència amb la visita a la Cova del Toll.
Afanya't a fer la reserva, les places són limitades!

Nosaltres vivim
la prehistòria,
i tu?

Festa Barroca “Retorn al 1714” (setembre)

Pels vols de l'11 de setembre Moià recupera la seva fesomia de poble Barroc; un seguit d'activitats rememoren els esdeveniments de la Guerra de Successió i el paper cabdal de Rafel de Casanova, il·lustre fill de Moià.

Activitats especials (Nadal i Setmana Santa)

Veniu a descobrir les interioritats del Museu de Moià i de les Coves del Toll tot passant unes vacances prehistòriques.

Activitats a la carta

Festes d'aniversari, comiats de solter, activitats per empreses... Truca'ns i en parlem.

Reserves: **93 820 91 34/ 93 820 85 35/ 93 830 01 43**

Col·legi Claret IES Moianès Escola Salesians Escola Rocaprevera Col·legi Amor de Déu CEIP Josep Maria Xandri Escola Airina Aula
Universitària Gent Gran d'osona CEIP Escola Mestres Munguet-Cortés IES Jaume Callís CEIP Montcau-La Mola Escola Pia Col·legi Mare de Déu
de les escoles Pies Col·legi Ribas CEIP Riu d'Or Colegio Pive IES Cal Gravat Escola Pia Escola Lluís Piquer Escola AFSA Parets del Vallès
Escola Ítaca Escola Patronat Pau Vila IES Llaveneres Cardenal Espinola-Abat Oliva Escola Cavall Bernat CEIP Sant Jordi Escola Pàlcam
Frederic Mistral Escola Amor de Dios Escola Ramón Llull CEIP Les Aigües Escola La Serreta CEIP Taber CEIP Catalunya Escola Italiana IES
Castellet CEIP La Popa CEIP Can Cladelles Vedruna Gràcia CEIP La Flama CEIP Roda de Ter Col·legi Martí de Terrassa Escola Pia de Sabadell
Escuela Hamelin Escola Inmaculat Cor de Maria SES Sant Joan de les Abadeses CEIP Elisa Badia Escola Montessori Jaume Balmes CEIP
Folch i Torres Escola La Sagrera CEIP La Romànica Sagrat Cor de Jesús de Vic Cor Maria Escola Guinardó Escola Era de Dalt Paidós Escola
Oms i de Prat Escola Túrbul CEIP Mediterrània CEIP La Lió CEIP Josep Oriols i Roca CEIP Jaume Balmes CEIP El Turó CEIP Escola Vila
Olímpica Escola Vedruna Col·legi Sant Josep CEIP Alexandra Galí Escola Pia de Sarrià CEIP Sant Jordi CEIP Bellavista Joan Camp i Giró Escola
Sala Materna Escola Real Monestir de Santa Isabel Escola Xarxa Can Sors Escola Monsenyor Gibert CEIP Renaixença CEIP Pere IV CEIP Parc
de la Ciutadella CEIP Puig-agut CEIP Gironella CEIP Pompeu Fabra CEIP Les Arenes CEIP Abat Oliva Escola Lestonnac Escola Guillerries
Col·legi Virolai Escola Ramar Aula Escola Europea Escola Bressol Els Garrofins Escola Mestral Col·legi Servator Escola Amadeu Vives CEIP Plà de
l'Avellà Escola Verge del Sòl del Pont Granja Escola El Xaloc Fundació Joviat Escola Servator Artur Col·legi Sant Miquel dels Sants Escola
Casals de Gràcia Col·legi Cultural Escola Acesco IES Llobregat CEIP Pompeu Fabra Escola L'olivier Escola Bages Escola Tabor Escola La Salle
Bonanova Escola Pia de Caldes Puig Berenguer Escola Jesus Maria CEIP Costa Llobrega Escola Mireia Escola Sant Nicolau Col·legi Maristes
Champagnat Escola Montbui Gerau de Llostr SEK Catalunya Escola Frederic Mistral-Tècnic Eulàlia Escola La Sínia CEIP La Flama Col·legi
Sagrada Família Horta Escola Joventut Escola Olivera Escola Ramón Fuster Institut Celesti Bellera Escola Ponent Escola Les Pruneres Institut
Cal Gravat Escola Bellavista Joan Camps CEIP La Font Escola Presentació de la Mare de Déu Escola Guixot Escola La Torreta CEIP Doctor
Ferre Col·legi Mestre Sanyal de Pilar Escola Casals Gràcia Escola Plà del Puig Escola Lluís Piquer Escola Fontes Escola Josep Maria
Folch i Torres Sagrat Cor IE Secretari Coloma Escola Sant Vicens Escola Pàlcam Escola Sant Jordi Escola Torre de la Creu Col·legi Estel
Espill de Marçesa Escola Joanot Aiguada Escola Gran Capità IES Rigues i Vells Escola Riuo Rueda Plà de Puig Escola Les Aigües Escola Sant
Jordi IES Peguera Escola Pia de Sarrià Col·legi Social Monestir de Sant Isabel Escola Andsen Escola Sant Pere de Vilatorrada Escola Pedagogium
Escola Pia de Terrassa CEIP Can Sors Escola Castell de Vilatorrada La Inmaculada Escola Sant Josep el Pi Escola Mas de la Font Escola Vila Olímpica
Escola Fontau Escola Josep Castro de la Peña Ramón Llull CEIP Les Aigües Escola La Serreta CEIP Taber CEIP Catalunya Escola Italiana IES
Castellet CEIP La Popa CEIP Cladelles Vedruna Gràcia CEIP La Flama CEIP Roda de Ter Col·legi Martí de Terrassa Escola Pia de Sabadell
Escuela Hamelin Escola Inmaculat Cor de Maria SES Sant Joan de les Abadeses CEIP Elisa Badia Escola Montessori Jaume Balmes CEIP Folch
i Torres Escola La Sagrera CEIP La Romànica Sagrat Cor de Jesús de Vic Cor Maria Escola Guinardó Escola Era de Dalt Paidós Escola Oms i de
Prat Escola Túrbul CEIP Mediterrània CEIP La Lió CEIP Josep Oriols i Roca CEIP Jaume Balmes CEIP El Turó CEIP Escola Vila Olímpica
Escola Vedruna Col·legi Sant Josep CEIP Alexandra Galí Escola Pia de Sarrià CEIP Sant Jordi CEIP Bellavista Joan Camp i Giró Escola Sala
Materna Escola Real Monestir de Santa Isabel Escola Xarxa Can Sors Escola Monsenyor Gibert CEIP Renaixença CEIP Pere IV CEIP Parc de la
Ciutadella CEIP Puig-Agut CEIP Gironella CEIP Pompeu Fabra CEIP Les Arenes CEIP Abat Oliva Escola Lestonnac Escola Guillerries Col·legi
Virolai Escola Ramar Aula Escola Europea Escola Bressol Els Garrofins Escola Mestral Col·legi Servator Escola Amadeu Vives CEIP Plà de
l'Avellà Escola Verge del Sòl del Pont Granja Escola El Xaloc Fundació Joviat Escola Servator Artur Col·legi Sant Miquel dels Sants Escola
Casals de Gràcia Col·legi Cultural Escola Acesco IES Llobregat CEIP Pompeu Fabra Escola L'olivier Escola Bages Escola Tabor Escola La Salle
Bonanova Escola Pia de Caldes Puig Berenguer Escola Jesus Maria CEIP Costa i Llobrega Escola Mireia Escola Sant Nicolau Col·legi Maristes
Champagnat Escola Montbui Gerau de Llostr SEK Catalunya Escola Frederic Mistral-Tècnic Eulàlia Escola La Sínia CEIP La Flama Col·legi
Sagrada Família Horta Escola Joventut Escola Olivera Escola Ramón Fuster Institut Celesti Bellera Escola Ponent Escola Les Pruneres Institut
Cal Gravat Escola Bellavista Joan Camps CEIP Sant Jordi Xelo Lalí Gori Josep Pep Professors Museus Diputació Arqueòlegs col·laboradors
Comissió d'avaluació i monitoratge de l'ensenyament

Organitza i realitza

Museu de Moià

Col·labora

Ajuntament de Moià
Geoparc Unesco de la Catalunya Central
Diputació de Barcelona – Xarxa Museus
Generalitat de Catalunya - ACGPC

Consell del Tàrragonès

Museu de Moià

Ajuntament de Moià

Diputació de
Barcelona

Organización
de las Naciones Unidas
para la Educación,
la Ciencia y la Cultura
Catalunya Central
Departament
d'Ensenyament
i Recerca
UNESCO

VISITA COVES HORARI OBERTURA REGULAR	PREU
Entrada individual	7,00 €
Entrada individual infantil fins a 3 anys	Gratuïta
Entrada individual infantil des de 4 fins a 12 anys. Reduïda	4,90 €
Entrada grup cap de setmana fins 20 persones	98,00 €
Preu per persona addicional al grup	4,90 €
Entrada amb 10% descompte per persones d'entitats amb conveni	
Entrada individual amb 10% descompte	6,30 €
Entrada individual infantil des de 4 fins a 12 anys amb 10% descompte	4,40 €
Grup fins 20 persones amb 10% de descompte	88,20 €
Preu per persona addicional al grup amb 10% de descompte	4,40 €
Abonament anual adult vàlid de 01/01 a 31/12	35,00 €
Abonament anual infantil de 4 a 12 anys, vàlid de 01/01 a 31/12	25,00 €

ACTIVITATS PER GRUPS (requereixen reserva prèvia)	PREU
Grup de visita Guiada a les Coves més accés al Museu entre setmana, fins 20 pax	98,00 €
Preu addicional per persona del grup Coves guiat + accés Museu	4,90 €
Grup activitat didàctica Coves cap de setmana fins a 20 persones (no inclou entrada Cova)	90,00 €
Preu persona addicional al grup de activitat didàctica	4,50 €
Visita Nocturna Coves grup fins a 20 persones	200,00 €
Preu per persona addicional al grup nocturn	10,00 €
Ruta: La vegetació prehistòrica i la vegetació actual al Parc Prehistòric Coves de Toll (no inclou entrada Cova)	90,00 €
1 hora. Grup màxim 25 persones	120,00 €
2 hores. Grup màxim 25 persones	
Ruta naturalista i fotogràfica pel Parc Prehistòric Coves de Toll (no inclou entrada Cova)	
1 hora. Grup màxim 25 persones	90,00 €
2 hores. Grup màxim 25 persones	120,00 €
Turisme ornitològic pel Parc Prehistòric de les Coves del Toll (no inclou entrada Cova)	
1 hora. Grup màxim 25 persones	90,00 €
2 hores. Grup màxim 25 persones	120,00 €
Les plantes medicinals al Parc Prehistòric de les Coves del Toll (no inclou entrada Cova)	
1 hora. Grup màxim 25 persones	90,00 €
2 hores. Grup màxim 25 persones	120,00 €
Visita guiada al Museu per grup fins a 20 persones (no inclou entrada Museu)	60,00 €
Preu visita guiada al Museu per persona addicional al grup (no inclou entrada Museu)	3,00 €
Entrada al Museu provenint de les Coves	Gratuït
Entrada al Museu	Segons taxes Generalitat
Visita guiada al nucli històric de Moià (No inclou entrada, ni visita guiada al Museu)	70,00 €
Preu per persona addicional al grup visita guiada nucli històric	3,50 €

ACTIVITATS ESCOLARS (requereixen reserva prèvia)*	PREU
Grup classe vista a Coves+Museu fins 20 persones	98,00 €
Preu per alumne addicional a Coves+Museu.	4,90 €
Taller Prehistòria + Coves + Museu. Preu per alumne	7,20 €
Taller Medi Natural + Coves. Preu per alumne	6,50 €
Tallers Mercat Escolar de la Prehistòria + Coves. Preu per alumne	7,40 €
Taller "Metges de l'Art" + Museu + Visita àrea restauració	6,50 €
"El Museu Arqueològic pren vida". Visita amb exhibició	5,50 €
Joc de pistes per Moià "A la recerca del Codi Modilius"	5,50 €
Joc de Roll "Retorn al 1714" + Museu. Preu grup classe 25 px. Taxes Generalitat	97,00 €
Taller de "L'Escut una identitat" + Museu. Preu grup classe 25 px. Taxes Generalitat	97,00 €
Rafael Casanova i la Guerra Successió. Preu grup classe 25 px. Taxes Generalitat	65,00 €
"Anem al Museu". Visita guiada al Museu fins 20 pax	60,00 €
Persona addicional a Visita guiada al Museu "Anem al Museu"	3,00 €
Professors	Gratuït

* Preu mínim per contractar qualsevol de les activitat escolars pròpies serà de taxa fins a 20 persones: Visita Coves+ Museu preu mínim 98€; Taller Prehistòria preu mínim 144€; taller Metges de l'Art i tallers medi natural preu mínim 124 €; "El Museu Arqueològic pren Vida" i el Codi Modilius preu mínim 110€.

Preus aplicables a partir de 1 de gener de 2018, per reserves fetes amb anterioritat es mantenen les taxes concertades.

Per consultes i reserves dirigiu-vos a: **MUSEU DE MOIÀ C/ Rafel Casanova N° 8 - 08180 Moià.**
Telèfon: 93.820.91.34 i 93.830.01.43 www.covesdeltoll.com e-mail: info@covesdeltoll.com

LLOGUER D'ESPAYS A LES COVES DEL TOLL

CASAMENTS i ALTRES CELEBRACIONS

PREU

Cerimònia a l'Espai exterior	150 €
Aperitiu i altres a l'espai exterior	70€/hora o fracció
Cerimònia a l'Interior de la Cova (capacitat limitada a 60 pax)	280 €

- El lloguer s'entén només sobre l'ús de l'espai. No preveu la cessió de cap tipus de material ni mobiliari.
- Les celebracions només es podran realitzar en horari diürn. Les cerimònies a l'interior de la Cova s'han de fer fora de l'horari habitual d'obertura al públic.
- Per conservació i protecció de l'entorn natural està prohibit llençar productes que puguin embrutar l'entorn natural (arròs, pètals de flors, etc.)

RODATGES CINEMATOGRAFICS

½ Jornada Jornada

Espai exterior	150€	300€
Interior de la Cova	300€	600€
Personal de serveis de les Coves del Toll	20,00€ persona/hora	

- L'OAL Museu Municipal de Moià i l'Ajuntament de Moià, cedeixen l'ús de l'espai contractat del Parc Prehistòric de les Coves del Toll, així com, el personal de servei propi contractat per l'activitat, en horari i data concertada. En cas d'espai exterior inclou: Exterior de la Bauma, Poblat Neolític, vial d'accés, zona de pàrquing i serveis. En cas d'espai interior inclou: Interior de la Cova del Toll, vial d'accés, zona de pàrquing i serveis.
- El contractant es farà responsable dels danys i desperfectes causats per la seva activitat a l'entorn i instal·lacions del Parc Prehistòric de les Coves del Toll; així com, es compromet a deixar l'espai en les mateixes condicions que s'ha trobat.
- L'OAL Museu Municipal de Moià es reserva el dret d'establir les fiances que es creguin necessàries per assegurar el correcte compliment de les prescripcions sobre la utilització dels espais cedits. La fiança es retornarà una vegada s'hagi verificat el compliment de les prescripcions establertes sobre la utilització dels espais. El dipòsit de la fiança no eximeix el pagament de les taxes corresponents.
- És d'obligat compliment citar el Museu de Moià i les Coves del Toll en els títols de crèdit del treball realitzat en la forma que s'indiqui per part de l'OAL Museu Municipal de Moià.
- Posteriorment s'haurà de lliurar a l'OAL Museu Municipal de Moià un exemplar o una còpia de la filmació realitzada, que podrà ser utilitzada per l'OAL en les funcions que li son pròpies, exclosa la seva explotació comercial i la cessió a tercers, citant-ne la procedència.

REPORTATGES FOTOGRAFICS

COVES DEL TOLL⁽⁸⁾

PREU

Casaments i celebracions	100€
Reportatges culturals	70€
Reportatges comercials	150€

⁽⁸⁾ Temps estimat d'ús 2 hores

- Tots els treballs s'han de portar a terme fora de l'horari d'obertura regular de les instal·lacions.
- És d'obligat compliment esmentar el Museu de Moià i les Coves del Toll en els títols de crèdit del treball realitzat en la forma que s'indiqui per part del l'OAL Museu Municipal de Moià.
- Posteriorment s'haurà de lliurar al OAL Museu Municipal de Moià un exemplar o una còpia del reportatge realitzat, que podrà ser utilitzat per l'OAL en les funcions que li son pròpies, exclosa la seva explotació comercial i la cessió a tercers, citant-ne la procedència. Queden exclosos d'aquesta obligació els reportatges de casaments i celebracions particulars. En aquest darrer cas queda però prohibida la explotació comercial de les imatges.

REPRODUCCIONS FOTOGRAFQUES

DIGITALS

PREU

Reproduccions d'imatges de l'interior de la Cova	6.00€/foto
Reproduccions d'imatges de les peces de les Reserves del Museu	6.00€/foto peça

DRETS DE REPRODUCCIONS

PREU

Fotografies o reproduccions amb finalitats lucratives o de difusió	35€/foto
--	----------

- És d'obligat compliment esmentar el Museu de Moià i les Coves del Toll en els títols de crèdit del treball per al que s'utilitzin les imatges en la forma que s'indiqui per part de l'OAL Museu Municipal de Moià.
- Posteriorment s'haurà de lliurar al OAL Museu Municipal de Moià una còpia del treball per al que s'hagin utilitzat les imatges cedides, que podrà ser utilitzat per l'OAL en les funcions que li son pròpies, exclosa la seva explotació comercial i cessió a tercers, citant-ne la procedència.
- La recollida del material es realitzarà a la recepció del Museu, efectuant-se el pagament en el moment de la recollida. Si es demana la tramesa de la documentació via correu postal o missatgeria, les despeses de tramesa seran a càrrec del sol·licitant

Per consultes i reserves dirigiu-vos a: **MUSEU DE MOIÀ C/ Rafel Casanova N° 8 - 08180 Moià.**
Telèfon: 93.820.91.34 i 93.830.01.43 www.covesdeltoll.com e-mail: info@covesdeltoll.com

